

ANAOKULUNA BAŞLAMAK

Çocuklar anaokuluna uyum sağlamakta zorluk yaşayabilirler. Çocuğun, evin sıcak ve güvenli havasından, annenin kucagından kopması, okula uyum sağlaması kolay değildir. Çocuk her şeyden önce anneye ve aileye bağımlıdır. Bu nedenle ilk günlerde anneden, babadan ayrılma duygusu onu kaygılandırabilir. Bunlar okul öncesi dönemde doğal davranışlardır. Anaokuluna uyum sağlaması için çocuktan ilk günlerde bir olgunluk göstermesi çok büyük bir beklenti olur. Onun bu uyumsuzluğunu, hırçınlıklarını anlayış ve hoşgörü ile karşılamak gerekir.

Anaokulundaki ilk günler çocuk açısından çok önemlidir. Çocuk okula başlamakla, aile yaşamından çıkıp toplumsal yaşama katılmaktadır. Bu, çocuk için çok önemli bir olaydır. Anaokuluna başladığı ilk günler çok önemlidir, bu günler olumsuzluk içinde geçerse, bu durum çocuğun ruhsal ve toplumsal yaşamında derin izler bırakabilir. Bu yüzden toplumsal yaşama geçiş demek olan günlerde çocuğu üzmeden, ona karşı güven verici biçimde davranmak gerekir.

" KARNİM AĞIRIYOR, OKULA GİTMESEM OLMUZ MI? "

Okul Fobisi Nedir? Çocukta Okul Fobisi Nasıl Önlenir? Çözümleri Nelerdir?

Okul çocuğun hayatındaki önemli bir başlangıçtır. Çocuğun ev dışındaki dünyaya ilk adımıdır. Bu yeni başlangıcı hem çocuklar hem de ebeveynleri büyük hevesle karşılarlar. Çünkü okul, çocuk için farklı olan birçok etkinliği gerçekleştirdiği, birçok konuda merakını giderdiği yerdir. Aynı zamanda yeni arkadaşlar edinme, farklı şeyler öğrenmek, farklı çevreye girmektir. Anne baba için ise çocuklarının büyüyor olması nedeni ile gurur verici bir olaydır.

Çocukta Okul Fobisini Önlemek İçin Yapmamız Gerekenler;

* Öncelikle okul öncesi dönemde çocuklarımızın bizi taklit ederek bir şeyler öğrendiğini aklımızdan çıkarmamalıyız. Çocuklarımızın olduğu ortamlarda her hangi bir nesne veya olayla ilgili korkularımızı dile getirmemeliyiz. Çünkü korku taklit yoluyla edinilebilecek bir durumdur.

* Aşırı koruyucu- baskıcı tutumlar da bulunmamalıdır. Evi içi etkinliklerde onlara yapabilecekleri ölçüsünde küçük sorumluluklar vermeliyiz. (çiçekleri sulamak, hayvan beslemek, masadan kendi yemek tabağını kaldırmak gibi)

* Aile de hastalık, sosyo-ekonomik kriz, kardeş doğuşu, göç, okul veya öğretmen değişikliği gibi kritik durumlara çocukları önceden hazırlamalıyız.

* Okulla ilgili önceden bir ön deneyim oluşturmeliyiz.

* Erken çocukluk döneminde çocuğun öz bakım ile ilgili becerileri kazanmalarını sağlamalıyız. Kendi başına bir şeyler başarıyor olmak, çocukta güven duygusunu destekleyecek bir süreçtir.

* Kendi akranları ile etkileşim sürecine girebileceği ortamlar oluşturmalıyız.

* Okulla ilgili çocuk öyküleri okuyarak, öykü canlandırma çalışmaları yapabiliriz.

Evet, kıyamamamızın, sevgimizin arkasına sakladığımız, aşırı ilgili ve korumacı yaklaşımımızın acaba çocuklarımızın gelişimlerine ne katkısı oluyor?

Asıl yapmamız gereken bize bağımlı mı, yoksa bağılı mı olmasını sağlamak?

Aşırı sevgiye boğarak kendileri olmalarını engellemek mi, yoksa dozunda sevgi ile kendileri olmalarına eşlik etmek mi?

Onların hayatını kolaylaştırmak mı, yoksa hayata hazırlanmadaki deneyimleri için fırsatlar oluşturmak mı? Hangisi?

Bu soruların cevaplarını ararken, çocuğumuzun okul fobisi ile karşı karşıya gelebiliriz. Böyle bir sürece girdiğimizde neler yapmalıyız?

Okul fobisini çözmek için yapmamız gerekenler;

* Okula gitmediğinden dolayı çocuğu suçlamaktan kaçınmalıyız. Onu asla gitmesi konusunda zorlamamalıyız, sabırlı davranmalıyız.

"Korkuyorum" derse "Ne var bundan korkacak" diye karşı çıkmak yerine "Demek korkuyorsun" diyerek onu anladığımızı hissettirmeliyiz. Bakın işte o zaman hem korkusunu anlattığını hem de onu yenme şansının arttığını göreceğiz.

* Çocuğumuza okula gitmenin avantajlarını vurgulamalıyız; okulda yeni arkadaşlar edinebileceğini, arkadaşları ile çok keyifli vakit geçirebileceğini, eğlenirken yeni şeyler öğrenebileceğini anlatmalıyız.

* Kendi çocukluğumuzda okula ilk başlangıçta yaşadığımız kaygıları ve pozitif deneyimleri paylaşabiliriz.

* Okul konusunda resimli bir öykü okuyabiliriz; öyküdeki kahramanın okul deneyimlerini öğrenmek onu yüreklendirecektir.

* Eğer mümkünse ilk günler de okula gidiş ve okuldan dönüşlerde biz anne veya baba olarak eşlik etmeliyiz. Daha sonraki sürede birlikte belirlediğimiz saatlerde onu okulunda ziyaret edebiliriz. Okulda uzun süre beklemek öğrenciyi daha da kaygılandırabilir; "annem hala gitmediğine göre burada olmamla ilgili onunda kaygıları olmalı" düşüncesi ile

endişelerinde haklı olduğunu hisseder. Bu nedenle okul içinde beklemenin öğrenciye yarardan çok zararı olacağını unutmamalıyız.

* Çocuğun korkuları beden diliyle ifade ettiğini unutmayın (karın ağrısı gibi), fizik sağlığı ile ilgili temel kontrolleri yaparak (ateşini ölçmek gibi) ona güven vermeliyiz, sağlığı yerinde ise okula götürmeliyiz. Sınıfa girmese dahi her gün düzenli olarak okula götürmeliyiz. Öbür türlü istemeden korkusunu desteklemiş oluruz.

* Çocuğumuzu bizden ayrı güvenli ortamlarda vakit geçirmeye teşvik etmeliyiz.

* Arkadaşlık ve oyun alışkanlıklarını geliştirme konusunda desteklemeliyiz.

Okul fobisi kız ve erkek çocuklarını eşit şekilde etkiler. Farklı bir çevreye giriyor olmak bunun için uyarıcı etkenlerdendir. Okul çağının ilk yıllarında bu sorun ebeveyn - çocuk - öğretmen işbirliği ile çözülebilmektedir. Okul fobisi okula alışma zorluğu ile karıştırılmamalıdır. Okula yeni başlayan bir öğrencinin belli bir süre uyum zorluğu yaşamaması okul fobisinden farklı bir durumdur. Zamanla azalarak devam eden ve öğrencinin okula tam olarak alışması ile sonuçlanan bir dönemdir.

Fakat ileriki yaşlarda oluşmuş okul fobisi çözümlerinde mutlaka uzmandan destek almalıyız. Çünkü her çocuğun bireysel süreçleri farklılık göstermektedir. Sağlıklı bir gelişim ancak uzman kişiler tarafından ailelerin yönlendirilmesi ile mümkün olacaktır.

Çocuklarımızı insan olarak başarılı kılacak şeyler onlar için ne yaptığımız değil, onlara kendileri için neler yapmayı öğrettiğimizdir.

Binbir Çiçek Montessori
Eda KORKMAZ
Kurucu / Kuruluş Müdür